

Laat maar Zien in gesprek met:

Karin Kotte

trainer cultuureducatie en ondernemend onderwijs

LMZ: Je hebt 12 jaar les gegeven als docent kunst-educatie en opleidingsdocent op de PABO Iselinge, voordat je volledig als freelancer aan de slag ging. Vanwaar deze wending in je loopbaan?

Karin: Als PABO docent had ik de doelstelling het procesgerichte werken via de studenten in de basisschool te krijgen. In de loop van de tijd werd het me duidelijk dat ik die doelstelling beter kon bereiken door dichter bij het vuur te zitten. Vandaar dat ik mij nu vooral richt op het trainen van de leerkrachten zelf. In mijn ICC-trainingen zit een workshop beeldend onderwijs en ook train ik basisschoolteams als zij hulp willen bij het vormgeven van hun beeldend- en cultuuronderwijs.

LMZ: Met welke vragen komen de schoolteams bij jou?

Karin: “Kun je een training beeldend onderwijs verzorgen? Wij willen dat de methode goed en consequent gebruikt gaat worden” Daarnaast vragen over het implementeren van extern cultureel aanbod in het curriculum leerlijnen samenstellen, doorgaande leerlijnen samenstellen maar ook kunstbeschuwing of materialencircuits.

LMZ: Hoe help jij een school of ICC-er bij het beantwoorden van deze vragen?

Karin: Ik inventariseer eerst hoe de school het nu aanpakt. Hebben ze een methode in huis? Welke is dat en hoe gebruiken ze die? Wat is de visie van de school? Samen met de ICC-er wordt de inhoud bepaald. Tijdens de trainingen probeer ik de leerkrachten zoveel mogelijk de theorie te laten ervaren. Mijn motto is: begrijpen/leren door doen.

LMZ: Welke oplossingen of tips lijken goed te werken?

Karin: Het bespreken van beeldend werk vankinderen dat gemaakt is in de eigen klas, geeft veel inzicht in wanneer en in een opdracht sprake is geweest van beeldende ontwikkeling of creativiteit. In een paar stappen kunnen de leerkrachten een ‘werkje van de juf’ of vrije tekneing opwaarderen naar een opdracht waarin een kind zich beeldend ontwikkeld. Dit kunnen de leerkrachten gelijk de volgende dag toepassen. Uitspraak van een leerkracht die een paaskuiken van internet heeft vertaald naar een

meer procesgerichte opdracht: “Ik heb de kleuters met Pasen zelf de kuikens laten tekenen. Eerst kuikentjes goed bekijken.... de resultaten waren fantastisch. Mijn collega’s reageerden zelfs spontaan dat ze het werk zo leuk vonden”.

LMZ: Ervaar jij de druk van opbrengst gericht werken als een bedreiging voor de kunstvakken op de basisschool?

Karin: Ja. Er wordt veel over gezocht bij de ICC-trainingen. Een uitspraak: “Mijn directeur zei dat als je met taal en rekenen in de verdrukking komt, laat je beeldend of aardrijkskunde maar vallen.” Gelukkig wordt cultuureducatie een speerpunt van het ministerie in het basisonderwijs. Ik ben benieuwd hoe de nieuwe richtlijnen eruit zien die, als ik het goed heb, in juni uitkomen.

LMZ: Veel scholen hebben een methode voor beeldend onderwijs op de plank staan. Deze wordt nauwelijks systematisch gebruikt. Kun jij aangeven wat daarvan de oorzaak is?

Karin: Het “MOETEN” mist (inspectie, cito, directeur),

waardoor het te makkelijk is om iets niet of niet goed te doen. Of er iets met beeldend onderwijs gedaan wordt, is op veel scholen afhankelijk van een geïnspireerde leerkracht. Procesgericht werken kost toch iets meer (voorbereidings)tijd. Het probleem is, het alternatief is gewoon makkelijker: het werkje van internet of een vrije tekening. Overigens zijn er ook scholen waar ik, door de mooie exposities van kinderwerk, geïnspireerd door de gangen loop!

Het heeft soms ook met het zelfbeeld van de leerkracht te maken. Sommige leerkrachten vinden zelf dat ze niet kunnen tekenen of niet creatief zijn. En dat snap ik best want velen hebben zelf ook geen goed kunstzinnig onderwijs genoten. Ze voelen zich daardoor niet thuis in creatieve activiteiten. Ze voelen zich niet competent om het vak goed te geven. Onder tijdsdruk blijf je dan in “de veilige zone”. Laatst vroeg ik een leerkracht van een school, die de methode Laat maar Zien net een half jaar heeft, of ze de methode al gebruikt. Ze gebruikt de methode als bron voor werkjes. Ofwel, ze kijkt naar de resultaten en vertaalt dat naar een “werkje van de juf”. Het proces laat ze weg. Op deze school is geen introductie geweest van de methode. Het team is niet getraind. Dan werkt het niet over het algemeen.

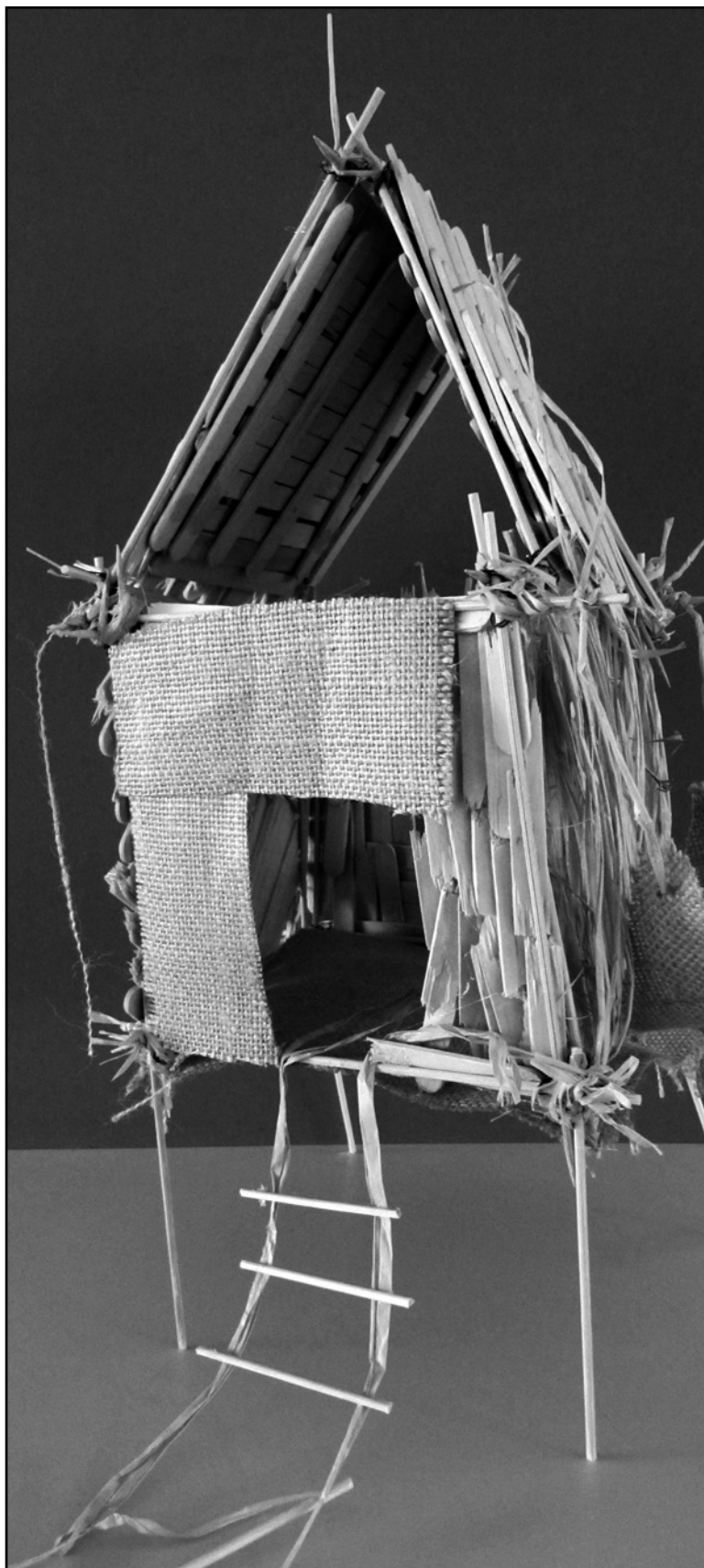
LMZ: Laat maar Zien probeert drempels te verlagen. Voorziet deze methode in een behoefte op basisscholen?

Karin: Dat denk ik zeker. Omdat je op verschillende niveaus kunt “instappen”. Er zitten ook lessen tussen die vrij dicht komen bij het standaard werkje. Dat vinden sommige leerkrachten prettig. Er zijn ook lessenseries waarin uitgebreid aandacht is voor kunstbeschouwen in het beeldende proces. Ik raad de gebruikers van Laat maar Zien altijd aan om bij de eerste lessen die ze geven de lesbeschrijving nauwkeurig te volgen. Daardoor trainen ze zichzelf in het procesgericht denken en werken en kunnen ze daarna flexibeler omgaan met de lessen. Dan kost het ook minder voorbereidingstijd. Daarnaast heb je bij Laat maar Zien de voordelen van het digitale: zoeken op thema, diashow, geen grote map mee naar huis, tijdsbesparend en met tips voor vakkenintegratie.

LMZ: Wat zie jij, als trainer, als belangrijkste meerwaarde van goed beeldend onderwijs voor kinderen en de school?

Karin: Kinderen zijn uniek. Daarom willen ze zelf ontdekken, zelf doen, eigen ideeën hebben en eigen keuzes maken. Kinderen willen uitdrukken, interpreteren, een mening hebben, erbij horen, maar zich ook onderscheiden. Ze willen uitblinken, dit laten zien en trots zijn. Daar worden ze blij van en het geeft ze zelfvertrouwen. Ze willen zichzelf niet alleen cognitief ontwikkelen maar ook emotioneel, intuïtief, creatief en kunstzinnig. Zodat ze in de toekomst in staat zijn om hun leven op eigen wijze vorm te geven.

En niet te vergeten dat het vak gebruikt kan worden als middel om leerinhouden van andere vakken

beter “binnen” te laten komen. Erg waardevol voor de minder verbale en linguïstische kinderen.

Wilt u meer weten over Karin Kotte?
Ga naar: www.kunstedu.nl